

Šperk z Jablonce je klíčem k srdci ženy!

26.11.2013 Naše rodina

O tom, jak se mistrům křehkého řemesla a jejich městu vedlo, svědčí údaj, že jen za rok 1911 odevzdali jablonečtí podnikatelé na daních habsburské monarchii tolik, co celá korunní země Dalmácie. Obě světové války a historické dějinné zvraty znamenaly nejrůznější komplikace a přinesly spoustu problémů, ale Jablonec významnou pozici světového dodavatele bižuterie drží dodnes, a to i poté, kdy monopolní státní podniky opět nahradili četní velcí i malí podnikatelé. Snadná orientace v Jablonci nad Nisou je spousta zajímavých míst, významných staveb i čtvrtí. Převládají zde slohy neorenesance, secese a funkcionalismu. Na začátku minulého století byla nedaleko středu města vybudována přehrada,

Pouhých pár kilometrů dělí severočeský Jablonec nad Nisou od významných rekreačních středisek Bedřichov, Severák, Špičák, Jizerka či Harrachov. Ve chvílích odpočinku pak výletníci mohou shlédnout spoustu místních památek a zajímavostí. Těm kraluje jedinečné jablonecké Muzeum skla a bižuterie, které nemá v zemi obdoby. Navštívit ho v době oslav 110. výročí vzniku je dvojnásobný důvod k prohlídce.

Jsme na úpatí Jizerek, v údolí stvořeném říčkou Nisou. První zmínka o dobových pramenech v Jablonci a přilehlých obcích pochází z roku 1356, kdy přišly do kraje první kolonisté či osídlenci. V průběhu 15. století byla během křižáckého tažení řada vesnic v této oblasti, včetně Jablonce, vypálena. Jizvy se zahojily až s druhou vlnou osídlení v polovině století šestnáctého. A při našem putování za sklem a bižuterií je důležité datum 1548, kdy byla založena sklárna v Mšeně, kterou vlastnili Waderové a Schurerové, společně s rodem Preusslerů, což byla nejvýznamnější trojka sklářských podnikatelů v Jizerských horách 16. a 17. století. Ve století osmnáctém začaly sklárny postupovat dále do hor za potřebným dřevem. Do té doby spadá zrod a rychlý vzestup sklářské dynastie Riedelů, s jejichž jménem je spojen začátek velkovýroby bižuterie.

Rakouská Kalifornie

V průběhu 19. století se Jablonec stal světově respektovaným sklářským a bižuterním centrem. Patřil mezi deset největších měst Čech a ročně vítal desetitisíce cizinců, zájemců o koupi bižuterie ze všech kontinentů. V roce 1880 zde byla na podporu rozvoje bižuterního průmyslu založena Řemeslná kreslířská, modeléřská a cizelářská škola. Jablonecku se v té době začalo přezdívát „rakouská Kalifornie“, jen místo zlatých zrn zde příchozí hledali skleněné „diamanty“. Není bez zajímavosti, že se k této době váží i začátky působení úspěšného inovátora výroby broušených skleněných kamenů a obchodníků světového jména Daniela Swarovského (1862 Jiřetín pod Bukovou-1956 Tyrolsko), který pochází z Jizerských hor, a také poslední z rodu toho jména se v Jablonci učil sklářským tajům. dnes unikátní technická památka, která spolu s okolím tvoří atraktivní rekreační zázemí města. Návštěvníci Jablonce se tady dobře orientují. Centrum města tvoří tři nad sebou vystavěná náměstí, za krásou skleněných výrobků a bižuterie je to pár kroků od autobusového nádraží, pokud tedy nepřijedete automobilem. Z Prahy jsme zde za hodinku pohodlné jízdy rychlostní silnicí přes Mladou Boleslav.

Muzeum skla a bižuterie založeno v roce 1904

Najdeme ho, jak jinak, na ulici U Muzea 4. Vítá nás skvostná secesní vila, svého času jedno z mnoha jabloneckých prezentačních a kontraktačních center obchodníků se sklem a bižuterií. Dveře si tady předávali Afričané i Asiaté, evropští obchodníci i překupníci z nejrůznějších republik a království, z blízkého východu, Orientu i dalekého zámoří. Dnes je z bývalého exportního domu firmy Zimmer & Schmidt hlavní budova jediného muzea v České republice, které se specializuje na sklo a bižuterii. Toto státní muzeum je kupříkladu i držitelem první ceny v soutěži Gloria museaelis za Muzejní počin roku 2004 (nominováno v soutěži Evropské muzeum roku 2005).

Je třeba říct, že muzeum své sbírky prezentuje ve třech budovách. Ta hlavní nabízí návštěvníkům stále expozice Kouzelný svět bižuterie a Čarovná zahrada - České sklo sedmi století. Střídají se zde i tematické výstavy, nechybí videoprodukce ani počítačový informační systém o světě skla a bižuterie či programy pro veřejnost. „Oblíbené jsou výtvarné ateliéry i workshopy,“ připomíná nám ředitelka muzea Milada Válečková. Součástí workshopů jsou i tvůrčí dílny pro děti, velkou